

Raport privind progresul Proiectului dintre Curtea de Conturi Moldova - ONA suedez, ianuarie-noiembrie 2013

Denumirea proiectului: Cooperarea pentru dezvoltare instituțională dintre Curtea de Conturi a Republicii Moldova și Oficiul Național de Audit al Suediei pentru perioada 2013-2015

Durata proiectului: ianuarie 2013 – decembrie 2015

1. Introducere

Acest raport descrie progresele înregistrate în cadrul cooperării dintre Curtea de Conturi Moldova - ONA suedez în perioada ianuarie-noiembrie 2013. Progresul este măsurat în raport cu rezultatele așteptate indicate în documentul de proiect, adoptat de către părțile implicate.

Scopul este de a discuta despre conținutul său în timpul unei reuniuni a Comitetului de Coordonare, programată pentru 12 decembrie 2013 în Chișinău.

2. Context și scop

La 19 decembrie 2012, în Chișinău, Auditorul General Jan Landahl și președintele Curții de Conturi a Republicii Moldova, Serafim Urechean, au semnat un memorandum de înțelegere (MoU), stabilind baza oficială pentru implementarea celei de a treia faze a cooperării bilaterale între instituțiile de audit. Cooperarea se concentrează pe auditul financiar (AF).

Obiectivul pe termen lung al cooperării bilaterale este definit după cum urmează:

- *Sustenabilitate în calitate de Instituție supremă de audit și un*
- *audit al regularității în conformitate cu standardele internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI).*

Obiectivele subiacente ale proiectului sunt de a realiza:

1. *Un proces de audit financiar /al regularității eficient*

2. *O capacitate generală de management îmbunătățită*
3. *Elaborarea rapoartelor de înaltă calitate și ușor de utilizat*
4. *Relații eficiente cu Parlamentul, Guvernul, entitățile auditate și legături multilaterale și bilaterale strânse cu INTOSAI, EUROSAI, precum și alte organizații internaționale de profil*

Prin semnarea Memorandumului de înțelegere partenerii cooperării s-au angajat să planifice, să desfășoare și să monitorizeze activități de proiect relevante și coerente, care să asigure facilitarea atingerii obiectivului pe termen lung menționat mai sus.

3. Progresul înregistrat

3.1. Introducere

În cele ce urmează va fi prezentată o descriere a progreselor realizate în cadrul cooperării, înfățișând punctele de vedere ale partenerilor cooperării despre cât de durabile sunt rezultatele. În plus, trebuie să fie făcută o analiză a factorilor de succes și respectiv a "barierelor".

Nouă (9) este numărul total al activităților de proiect aferente auditului financiar, inclusiv modul în care Curtea de Conturi se ocupă de indicii de fraudă și corupție.

În plus, a fost efectuată o vizită la nivel înalt la Oficiul de Audit de Stat din Letonia, care nu a fost prevăzută în planul de acțiuni inițial pentru 2013.

3.2. Implementarea unui proces eficient de Audit financiar / al regularității

3.2.1. Rezultatele așteptate 2013

Partenerii de cooperare au prevăzut obținerea mai multor rezultate în 2013, printre care:

- Până la finele anului 2013: Program de instruire profesională pentru auditul financiar/al regularității, cu o conexiune clară de certificare a auditorilor financiari – finalizat și pus în aplicare.
- Capacități interne sustenabile de îmbunătățire continuă a auditelor financiare/ regularității prin formarea unui grup de formatori specializați. Până la finele anului 2013: Programul „campionilor” elaborat și cel puțin 5 desemnați și instruiți în baza necesităților identificate.

- Capacități de audit întărite, obținute prin instruirea întregului corp de auditori, inclusiv personalul nou angajat (verificat prin teste și evaluări continue).
- Până la finele anului de *audit* 2013: Calitate îmbunătățită în practica și instrumentele auditului financiar/ regularității prin desfășurarea a 2 audite-pilot financiare/ regularității cu implicarea profundă a experților pe parcursul întregului proces de audit (*instruire și ghidare la locul de muncă la etapa de planificare, executare și raportare*).

3.2.2. Numărul și tipul activităților desfășurate

Membrii echipei ONA suedez implicați în activitățile respective:

- Dna Anne Fahl, Manager de proiect Curtea de Conturi Moldova - ONA suedez (ianuarie-aprilie 2013)
- Dra Maria Kling, Auditor financiar
- Dra Caroline Zakrisson, Auditor financiar
- Dra Elena Roksmann, Auditor financiar

Membrii echipei CCRM implicați în activitățile respective:

- Dna Ecaterina Paknehad, Manager de proiect Curtea de Conturi Moldova - ONA suedez
- Ms. Angela Pascaru, membru al CCRM, curatorul Direcției Generale Metodologie, Planificare și Analiză (DGMPA)
- Ms. Angela Frunze, șeful DGMPA
- Ms. Angela Curchin, șeful Direcției în cadrul DGMPA,
- Ms. Viorica Verdeș, șeful Direcției în cadrul DGMPA,
- Ms. Natalia Balaban, angajat al DGMPA,
- Ms. Alina Certan, angajat al DGMPA,
- Ms. Victoria Olaru, angajat al DGMPA,
- Ms. Natalia Trofim, șeful DGAF I
- Ms. Tatiana Popovschi, auditor DGAF I,
- Mr. Aurel Chiosa, auditor DGAF I,
- Ms. Sofia Ciuvalschi, șeful DGAF II,
- Mr. Vladimir Potlog, șeful DGAF III
- Ms. Valentina Madan, șeful D AP

Misiunile de consultanță pe termen scurt la Curtea de Conturi s-au concentrat pe: (instruiri teoretice și practice; comentarii și discuții asupra proiectelor de documente elaborate/întocmite; sfaturi la solicitare; supravegherea mersului procedurilor de revizuire etc.)

- Mix de teorie și practică în diferite etape ale ciclului de audit

- Suport în elaborarea documentelor interne și documentelor de lucru, utilizate în auditul financiar
- Programul Curții de Conturi pentru instruirea auditorilor financiari
- Întâlnirea Curții de Conturi cu entitățile auditate, care are ca scop raportarea rezultatelor auditului
- Controlul calității efectuat de echipa de audit
- Revizuirea la rece
- Revizuirea fierbinte
- Instruirea la locul de muncă și îndrumarea echipelor de audit

3.2.3. Rezultate de facto

- 80% din numărul total al auditorilor CCRM au beneficiat de instruire în domeniul auditului financiar. Marea majoritate din aceștia acceptă provocările legate de alinierea la cerințele ISSAI și depun efort și/sau încearcă, pas cu pas, să aplice cunoștințele acumulate în munca zilnică de audit;
- 2 manageri operaționali și 5 auditori dispun de mai multe cunoștințe teoretice și abilități practice în auditul financiar, grație participării acestora în 2 audite-pilot (CCA și MeC);
- Instruirea la locul de muncă (în cadrul auditelor-pilot) s-a dovedit a fi eficientă. S-a îmbunătățit formatul și calitatea documentelor-model aferente etapei de planificare. *(De acest fapt se va ține cont la ajustarea manualului);*
- Grupul de formatori/campioni specializați (10 persoane) în auditul financiar format și familiarizat cu rolul acestora în instruirea personalului cu atribuții de audit și cu tehnicile/metodele de instruire;
- Draft-ul Programului Curții de Conturi privind instruirea auditorilor financiari a fost elaborat și testat în cadrul unei instruiți cu durata de o săptămână, petrecute de către formatorii CCRM în prezența echipei suedeze;
- DMPA continue să lucreze asupra definitivării Programului Curții de Conturi privind instruirea auditorilor financiari, ținând cont de comentariile echipei suedeze, ideile oferite de colegi și propunerile care reiese din fișele de evaluare, completate de participanții la instruire;
- Membrii Curții de Conturi, managerii operaționali, angajați ai DMPA și alte persoane relevante din cadrul CCRM (cca.35 persoane) instruiți în domeniul evaluării calității „la rece” și „la fierbinte”;
- Majoritatea managerilor operaționali respectă principalele cerințe de control al calității;
- Evaluarea anuală „la rece” este instituționalizată. Listele de verificare pentru evaluarea „la rece” sunt revizuite și îmbunătățite;
- Listele de verificare pentru evaluarea „la fierbinte” sunt întocmite. S-a petrecut prima evaluare formalizată „la fierbinte”.

Abateri de la activitățile planificate:

- Nu s-a reușit definitivarea, aprobarea și punerea în aplicare a Programului de instruire profesională pentru auditorii financiari. La momentul de față ”**Modulele de instruire profesională**” pentru nivelul I (*5 la număr: 1. Auditul regularității; 2. Bazele contabilității; 3 Sistemul instituțional al administrației publice; 4. Sistemul bugetar și procesul bugetar; 5 Achiziții publice*) sunt elaborate în varianta de draft, incluzând materialul teoretic conceptual elocvent fiecărei teme.

Credem că acest angajament necesită mai mult timp pentru realizare, ținând cont de faptul că acum responsabilii din DGMPA lucrează la aspectele practice relevante informațiilor din module, în unele cazuri fiind revizuit semnificativ conținutul acestora în legătură cu noile perspective naționale (*noua metodologie de bugetare bazată pe performanțe, noul plan de Conturi, noua formă de raportare în sistemul public etc.*) și internaționale (*versiunea definitivă a ISSAI*).

- Au mai rămas cca 20% de auditori neinstruiți în domeniul auditului financiar în cadrul misiunilor din perioada septembrie-noiembrie 2013, pe care le apreciem ca misiuni de mare succes cu impact asupra consolidării capacității de audit financiar. Unii din aceștia nu sunt „entuziasmați” de a depune efort și a face față provocărilor legate conformarea muncii de audit la cerințele ISSAI.

Activitatea ulterioară:

CCRM va lua unele decizii referitor la consolidarea capacităților profesionale în domeniul auditului financiar și instituționalizarea modului de lucru în conformitate cu cerințele ISSAI.

Munca ulterioară a proiectului trebuie să se concentreze pe: (1) instruire și ghidare la locul de muncă în cadrul a 3 audite-pilot (a câte 1 în fiecare DGAF)); (2) Consiliere și suport la definitivarea Programului de instruire profesională pentru auditorii financiari; (3) Continuarea misiunilor comune în cadrul cărora vom aborda subiecte sensibile privind întregul proces al auditului financiar;

3.3. Îmbunătățirea capacității generale de management

3.3.1. Rezultatele așteptate 2013

Partenerii de cooperare au prevăzut obținerea mai multor rezultate în 2013, printre care:

- Stabilirea și menținerea unui sistem de control al calității care include politici și proceduri care abordează fiecare din elementele următoare:
 - Responsabilitățile conducerii pentru calitate în cadrul instituției.
 - Cerințele de etică relevante.
 - Acceptarea și continuarea relațiilor cu clienții /entitățile auditate și angajamentele specifice.
 - Resursele umane
 - Realizarea angajamentului
 - Monitorizare
 - Documentarea controlului calității CCRM
 - Comunicarea către personal
- Capacități consolidate și statut de lider al Direcției Generale Metodologie, Planificare și Analiză (DGMPA). (evaluare internă anuală).
- Personalul DGMPA bine pregătit și acordă suportul necesar Direcțiilor Generale de audit prin oferirea cadrului normativ ajustat și informațiilor potrivite cu privire la bunele practici de audit. Instruirea personalului, participarea în unele activități de monitorizare a calității și la monitorizarea implementării recomandărilor de audit.
- Funcția de audit intern în conformitate cu standardele internaționale.
- Cele cinci elemente ale sistemului MFC în cadrul CCRM sunt revizuite. Au fost identificate acțiunile ce trebuie întreprinse întru îmbunătățirea proceselor manageriale interne aferente auditului financiar.
- Până la finele anului 2013: Un nou proces de planificare a resurselor implementat și respectat. Sistemul de înregistrare a timpului implementat integral și utilizat de către angajații CCRM și management.
- Elaborarea rapoartelor privind timpul (evaluare anuală).

3.3.2. Numărul și tipul activităților desfășurate

Membrii echipei ONA suedez implicați în activitățile respective:

- Dna Anne Fahl, Manager de proiect Curtea de Conturi Moldova - ONA suedez (ianuarie-aprilie 2013)
- Dra Anita Nilsson
- Dna Carin Ryttoft Drangel
- Dl Thomas Israelsson

Membrii echipei CCRM implicați în activitățile respective:

- Dna Ecaterina Paknehad, Manager de proiect Curtea de Conturi Moldova - ONA suedez
- Mr. Gheorghe Trocin, membru al CCRM
- Mr. Valeriu Chițan, membru al CCRM
- Mr. Ion Sturzu, membru al CCRM
- Ms. Tamara Adrușca, membru al CCRM
- Ms. Angela Pascaru, membru al CCRM
- Ms. Natalia Trofim, șeful DGAF I
- Mr. Vladimir Potlog, șeful DGAF III
- Ms. Sofia Ciuvalschi, șeful DGAF II
- Ms. Valentina Madan, șeful D AP
- Ms. Angela Frunze, șeful DGMPA

Misiunile de consultanță pe termen scurt la Curtea de Conturi s-au concentrat pe:

(instruire teoretică a managementului; instruirea persoanelor relevante în gestionarea și administrarea sistemului de planificare a resurselor; consiliere, sfaturi și comentarii la elaborarea Ghidului; revizuirii de facto etc.)

- Managementul resurselor
- Seminare cu membrii CCRM, managerii și auditorii privind modelul calității în conformitate cu ISQC1 /ISSAI 40
- Proceduri pentru revizuirea la rece
- Proceduri pentru revizuirea fierbinte
- Ghidul calității

3.3.3. Rezultate de facto

- 3 persoane instruite în administrarea și gestionarea programului IT privind planificarea resurselor. (din subdiviziunile RU, IT și DGMPA).
- Inițiată procedura de planificare a resurselor pentru direcțiile cu funcții de audit.
- Membrii Curții de Conturi, managerii operaționali, angajați ai DMPA și alte persoane relevante din cadrul CCRM (cca.35 persoane) instruiți în domeniul evaluării calității „la rece” și „la fierbinte”.
- Ghidul Calității al Curții de Conturi este elaborat și remis persoanelor relevante din cadrul CCRM pentru comentarii și propuneri de îmbunătățire.
- Evaluarea anuală „la rece” este instituționalizată. Listele de verificare pentru evaluarea „la rece” sunt revizuite și îmbunătățite.

- Rezultatele evaluării „la rece” a auditului financiar-pilot efectuat la CCA, realizate separat de experții OAS și CCRM, au fost discutate, comentate de evaluatori în prezența responsabililor. În final, ambele echipe au ajuns la aceleași concluzii, ceea ce confirmă instituționalizarea unei procedurii de evaluare corecte/conform standardelor.
- S-au făcut primii pași în instaurarea evaluării anuale „la fierbinte”. Listele de verificare pentru evaluarea „la fierbinte” atât a auditelor financiare, cât și a auditelor de performanță sînt elaborate.
- DGMPA a făcut primul pas în consolidarea capacităților și asumarea statutului de lider.

Abateri de la activitățile planificate:

- Nici una din activitățile majore preconizate pentru auditorul intern al CCRM nu s-a realizat. Discuțiile dintre auditorul intern și experții suedezi pe marginea activităților inițiate nu au atins efectul scontat, pe motiv că auditorul intern al CCRM nu era persoana potrivită pentru această funcție. În scurt timp acesta a plecat de la Curte, iar ulterioarele eforturi de angajare a unui auditor intern bine pregătit și independent nu s-au soldat cu succes.
- Incertitudinile legate de lipsa în Regulamentele de funcționare a subdiviziunilor relevante a atribuțiilor directe privind planificarea resurselor umane pentru activitățile de audit și/sau delegarea acestor atribuții persoanele potrivite, au creat impedimente la realizarea activităților. (*Inițial s-a presupus că persoane relevante din subdiviziunile indicate vor activa pe principiu voluntar*).

CCRM trebuie să ia niște decizii manageriale referitor la:

- rolul și funcțiile DGMPA, reieșind din noile atribuții, precum și statutul de lider în dezvoltarea competențelor de audit al corpului de auditori financiari;
- stabilirea unor proceduri clare de planificare și evidență a resurselor, cu identificarea persoanelor responsabile (cu atribuții în fișa postului)/ sau delegarea unor sarcini concrete anumitor angajați;
- identificarea și angajarea unui auditor intern potrivit.

3.3.4. Activitatea ulterioară

Munca în cadrul proiectului trebuie să se concentreze pe următoarele:

(1) Consiliere, suport și consultanță DGMPA în ajustarea documentelor interne/metodologice ale CCRM; (2) Suport DGMPA în petrecerea instruirilor practice în domeniul auditului financiar pentru corpul de auditori financiari; (3) Consiliere auditorului intern al CCRM; (4) Consultanță și comentarii asupra implementării Ghidului Calității; (5) Consultanță și ghidarea managementului de vîrf (Plenul CCRM) pe diverse probleme, inclusiv respectarea standardelor ISSAI.

3.4. *Elaborarea rapoartelor de înaltă calitate și ușor de utilizat*

3.4.1. *Rezultatele așteptate 2013*

Partenerii de cooperare au prevăzut obținerea mai multor rezultate în 2013, printre care:

- Comunicarea cu entitățile supuse auditului este îmbunătățită, urmează practicile și procedurile moderne de comunicare, fapt demonstrat prin documentarea discuțiilor cu managerii entităților supuse auditului, care manifestă un nivel mai mare de încredere decât înaintea auditelor. (sondaj anual în rândul entităților auditate)
- Capacități consolidate de scriere a rapoartelor de audit de o calitate mai înaltă. Accent pe probleme majore în raport - cu impact asupra raportului auditorului / opiniei de audit.
- Raportul anual de audit este mai analitic și mai atractiv. În el sunt abordate problemele de sistem privind aspectele de management financiar public, de administrare a veniturilor, precum și deficiențele și problemele din diferite domenii identificate în cadrul auditurilor de performanță și TI.

3.4.2. *Numărul și tipul activităților desfășurate*

Membrii echipei ONA suedez implicați în activitățile respective:

- Dna Anne Fahl, Manager de proiect Curtea de Conturi Moldova - ONA suedez (ianuarie-aprilie 2013)
- Dra Maria Kling, Auditor financiar
- Dra Caroline Zakrisson, Auditor financiar
- Dra Elena Roksmann, Auditor financiar

Membrii echipei CCRM implicați în activitățile respective:

- Dna Ecaterina Paknehad, Manager de proiect Curtea de Conturi Moldova - ONA suedez
- Dl. Gheorghe Trocin, membru al CCRM
- Dl. Valeriu Chițan, membru al CCRM
- Dl. Ion Sturzu, membru al CCRM
- Dna. Tamara Andrușca, membrul CCRM
- Dna. Angela Pascaru, membru al CCRM
- Dna. Natalia Trofim, șeful DGAF I
- Dl. Vladimir Potlog, șeful DGAF III
- Dna. Sofia Ciuvalschi, șeful DGAF II
- Dna. Angela Frunze, șeful DGMPA

Misiunile de consultanță pe termen scurt la Curtea de Conturi s-au concentrat pe: (Discuții, comentarii și sugestii privind îmbunătățirea calității rapoartelor)

3.4.3. Rezultate de facto

- Cel puțin 4 echipe de audit au înregistrat progrese vizibile în scrierea rapoartelor de audit de o calitate mai înaltă. Rapoartele respective sunt bine structurate, fiind scoase în evidență probleme majore care au avut impact asupra opiniei de audit sau concluziei generale de audit.
- O bună parte din auditori și-au îmbunătățit comunicarea cu entitățile auditate. Evaluările „la rece”, „la fierbinte” și discuțiile colegiale pe unele probleme sensibile purtate cu managerii operaționali și cu unii membri ai echipelor de audit confirmă acest fapt.
- S-au depus eforturi la îmbunătățirea calității raportului anual al CCRM.

Abateri de la activitățile planificate:

- Nu s-au stabilit activități nerealizate. Totuși, este important ca auditorii să conștientizeze că fiecare din membrii echipei de audit:
 - poartă răspundere pentru efectuarea auditelor în conformitate cu cerințele ISSAI și sunt obligați să respecte pașii/procedurile de audit cu documentarea obligatorie a acestora, inclusiv documentarea comunicării cu entitatea pe tot parcursul auditului;
 - aceasta, la rândul său, le va permite să asigure o conexiune clară dintre cauzele și efectele aferente constatărilor din raport cu recomandările oferite și opinia/concluzia generală de audit, prin ce va fi îmbunătățită calitatea rapoartelor de audit.

CCRM trebuie să ia niște decizii manageriale referitor la:

- punerea în aplicare și respectarea întocmi a prevederilor Ghidului Calității;
- instituționalizarea experienței și practicii acumulate în domeniul auditului financiar;
- motivarea angajaților care s-au conformat/depun efort de a se conforma la cerințele ISSAI;
- luarea de atitudine față de persoanele care nu întreprind nimic, nu doresc sau se opun să muncească conform ISSAI și bunelor practici.

3.4.4. Activitatea ulterioară

Munca ulterioară a proiectului trebuie să se concentreze asupra: (1) Consiliere și suport managementului de vîrf (Plenul CCRM) în instituționalizarea bunelor practici de funcționare a unei ISA moderne,

precum și în domeniul auditului financiar; (2) Instruire teoretică și practică în scrierea rapoartelor de audit; (3) Consultanță în scrierea rapoartelor anuale.

3.5. Relații eficiente cu Parlamentul, Guvernul, entitățile auditate și legături multilaterale și bilaterale strânse cu INTOSAI, EUROSAI, precum și alte organizații internaționale de profil

3.5.1. Rezultatele așteptate 2013

Partenerii de cooperare au prevăzut obținerea mai multor rezultate în 2013, printre care:

- Până la finele anului 2015: Deficitul actual de comunicare între Parlament –Guvern-entități auditate examinat și redus cu confirmare.
- Îmbunătățirea relațiilor dintre Curtea de Conturi și Parlament. Până la finele anului 2015: Relații îmbunătățite cu Parlamentul care au condus la un impact mai mare.
- Parlamentul ia în calcul recomandările CCRM expuse în Raportul anual.
- CCRM este prezentă la reuniunile internaționale și contribuie cu rapoarte naționale și documente de țară la teme solicitate. Evidența schimbului regulat și intensificat de informații cu ISA din alte state atestă o vizibilitate internațională sporită a CCRM și o funcție actualizată a auditului public extern.

3.5.2. Numărul și tipul activităților desfășurate

Membrii echipei ONA suedez implicați în activitățile respective:

- Dna Anne Fahl, Manager de proiect Curtea de Conturi Moldova - ONA suedez (ianuarie-aprilie 2013)

Membrii echipei CCRM implicați în activitățile respective:

- Dna Ecaterina Paknehad, Manager de proiect Curtea de Conturi Moldova - ONA suedez
- Dna. Angela Pascaru, membru al CCRM,
- Dna. Angela Frunze, șeful DGMPA
- Dna Victoria Caldari, șeful serviciului relații externe
- Dna. Violeta Balan, șeful serviciului relații cu publicul și imagine

Misiunile de consultanță pe termen scurt la Curtea de Conturi și vizitele în străinătate vizează (schimb de opinii; experiență împărtășită/acumulată;

consultanță și suport; promovarea imaginii CCRM; discuții cu diferite părți interesate etc.)

- Participarea la sesiunea plenară a Plenului CCRM
- Participarea la Simpozionul ONU-INTOSAI de la Viena
- Participarea la reuniunea Grupului de lucru INTOSAI privind datoria publică (Chile, 25 mai 2013)
- Participarea la ședința Comitetului de Consolidare a Capacităților al INTOSAI (Tunisia, 07 iunie 2013)
- Vizită la nivel înalt la Oficiul de Audit de Stat din Letonia (Riga, 19 septembrie 2013)
- Participarea la lucrările Congresului INCOSAI XXI (Beijing, 20 octombrie 2013)

3.5.3. Rezultate de facto

- Prezentarea Raportului anual de activitate pe 2012 și a Raportului anual de audit în Comisia parlamentară de specialitate. Discuții și întrebări pe marginea acestora.
- Discuții și dezbateri în Comisia economie, buget și finanțe pe marginea implementării de către autoritățile publice auditate a recomandărilor Curții de Conturi
- Examinarea Raportului anual de audit în ședința plenară a Parlamentului Republicii Moldova
- Acțiuni comune ale CCRM cu societatea civilă (mese rotunde, conferințe de presă, schimb de opinii)
- Participarea Președintelui CCRM /unor membri și manageri operaționali în dezbateri organizate de companii mass-media
- Publicarea articolelor în Jurnal INTOSAI, unul din care a fost inclus în Cartea „60 years INTOSAI”
- Întocmirea și prezentarea rapoartelor de țară pe diferite teme solicitate de ISA a țării gazde a Congresului INCOSAI, precum și diferite grupuri de lucru ale INTOSAI, EUROSAI, AISCCUF.
- Participarea dnei Anne Fahl - Manager de proiect Curtea de Conturi Moldova - ONA suedez (ianuarie-aprilie 2013) la sesiunea plenară a Plenului CCRM (Examinarea rezultatelor auditului-pilor efectuat la CCA, martie 2013)
- Participarea managementului de vîrf, managerilor operaționali și a auditorilor CCRM la diverse evenimente (Congrese, grupuri de lucru, seminare, ateliere de lucru) cu informarea obligatorie a angajaților CCRM despre subiectele discutate, direcțiile de dezvoltare a ISA și înaintarea propunerilor privind măsurile ce necesită a fi întreprinse în cadrul CCRM.
- Schimb de experiență cu ISA din România în cadrul unei vizite a delegației române la Chișinău.

Abateri de la activitățile planificate:

- Nu s-au stabilit activități nerealizate.

CCRM este hotărâtă să depună efort pentru a dezvolta calitatea comunicării cu Parlamentul, Guvernul și instituțiile internaționale de profil.

3.5.4. Activitatea ulterioară

Munca ulterioară a proiectului trebuie să se concentreze pe activități îndreptate spre diversificarea și îmbunătățirea comunicării cu Parlamentul, pentru obținerea unui impact mai mare.

3.6. Alte activități - fraudă și corupția

3.6.1. Rezultatele așteptate 2013

Această activitate a fost "moștenită" din etapa anterioară a cooperării dintre Curtea de Conturi Moldova - ONA suedez. A fost preconizată ca să conducă la recomandări pentru a îmbunătăți modul actual al CCRM de a se ocupa de indicii de fraudă și corupție, identificați în proiectele de audit financiar.

3.6.2. Numărul și tipul activităților desfășurate

Membrii echipei ONA suedez implicați în activitățile respective:

- Dl Göran Hyltander
- Dl Johan van Eijsbergen

Membrii echipei CCRM implicați în activitățile respective:

- Dna Ecaterina Paknehad, Manager de proiect Curtea de Conturi Moldova - ONA suedez
- Dl Gheorghe Trocin, membrul CCRM
- Dl Ion Sturzu, membru al CCRM
- Dl Victor Munteanu, șef de Direcție AF
- Dl Tudor Suhan, șef de Direcție AF
- Dna Ana Saichin, șeful Direcției juridice
- Dl Vlad Munteanu, jurist
- Dna Stela Rusu, jurist

Misiunile de consultanță pe termen scurt la Curtea de Conturi și vizitele în străinătate vizează (analiza situației curente; consultarea părerilor factorilor externi; discuții și sfaturi de îmbunătățire a practicii existente etc.)

- Examinarea eficienței în gestionarea indicațiilor de fraudă și corupție (F/C) în cadrul Curții de Conturi a Republicii Moldova și relația sa cu organele de drept din Republica Moldova.

3.6.3. *Rezultate de facto*

- Un studiu profund efectuat de către experți privind practica existentă la CCRM de gestionare a indicațiilor de fraudă și corupție.
- Constatările Raportului final, bazat pe probe colectate în cadrul CCRM și Procuraturii Generale, conține recomandări logice, obiective și utile privind îmbunătățirea practicilor existente de gestionare a indicațiilor de fraudă și corupție.

3.6.4. *Activitatea ulterioară*

CCRM va ține cont de recomandările oferite de echipa suedeză, dar trebuie singură să se decidă referitor la ajustarea normelor interne și stabilirea unei practici mai eficiente de conlucrare cu Procuratura Generală și alte organe de drept.

3.7. Organizarea și managementul proiectului

3.7.1. *Introducere*

Organizarea și managementul proiectului se așteaptă să contribuie la o implementare fără probleme a activităților proiectului cu scopul de a facilita realizarea obiectivelor proiectului pe termen lung și pe termen scurt.

3.7.2. *Organizarea managementului proiectului*

Organizarea proiectului, care cuprinde trei niveluri:

- Nivelul înalt, adică Comitetul de Coordonare
- Nivelul mediu, adică coordonarea proiectului
- Nivelul profesional de audit - grupul (rile) de implementare a proiectului, adică echipele AF

Rolurile și responsabilitățile nivelului respectiv sunt descrise în documentul de proiect.

Fostul manager de proiect Anne Fahl a părăsit ONA suedez pentru o nouă funcție la Consiliul Județean Stockholm. Prin urmare, ONA suedez l-a numit pe DI Kameran Khudur în calitate de nou manager de proiect. Schimbarea a avut loc în mai 2013.

În ceea ce privește componența echipei ONA suedez, nucleul său, format din auditori financiari Maria Kling, Anita Nilsson, Caroline Zakrisson și Elena Roksmann, rămâne neschimbată.

3.7.3. Numărul și tipul activităților desfășurate

Managerul proiectului Kameran Khudur a efectuat vizite la CCRM din Chișinău. Prima dintre ele, din aprilie 2013, a avut ca scop prezentarea dumnealui ca noul manager al proiectului.

A doua vizită, în noiembrie 2013, a avut ca scop urmărirea inițială a rezultatelor de până acum, precum și pregătirea celorlalte activități, inclusiv reuniunea Comitetului de Coordonare, programată pentru 12 decembrie 2013.

3.7.4. Rezultate de facto

Urmează a fi discutate la Ședința Comitetului de Coordonare, programată pentru 12 decembrie 2013.

3.7.5. Impresii

Urmează a fi discutate la Ședința Comitetului de Coordonare, programată pentru 12 decembrie 2013.

3.8. Buget versus rezultate

Tabelul de mai jos arată cum resursele disponibile ale ONA suedez au fost utilizate în perioada ianuarie - noiembrie 2013.

Tabelul 1. Banii folosiți și orele de muncă din perioada ianuarie-noiembrie 2013

Sub-proiectul	Coroane suedeze, SEK		%	Ore		%
	Buget	Rezultat		Buget	Rezultat	
Auditul financiar	1 924 700	1 112 131	58	2 090	1 396	67
Managementul proiectului	680 000	641 000	94	829	743	90
TOTAL	2 604 700	1 753 131	67	2 919	2 139	73